

ER FORSØKSDYR NØDVENDIG?

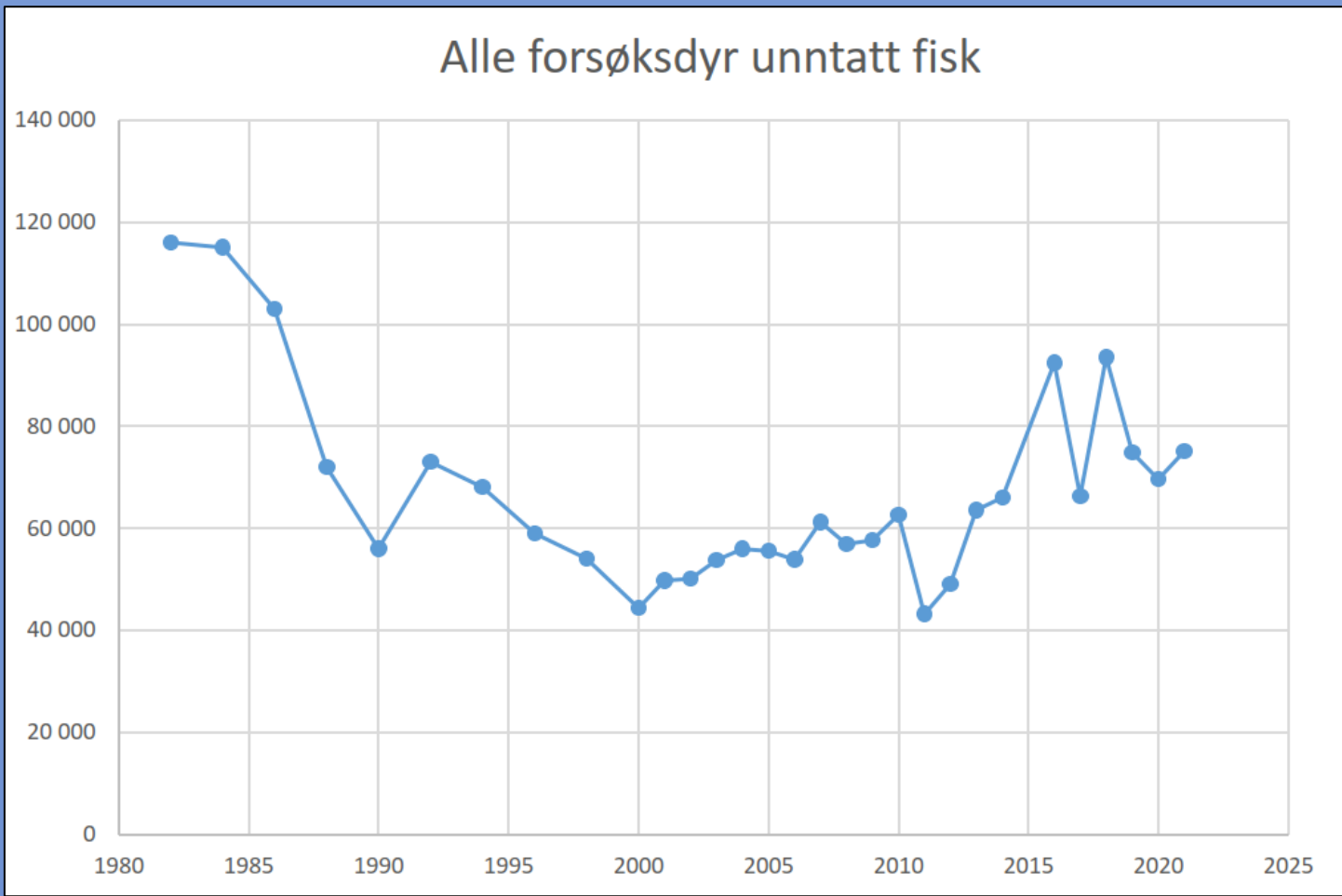
MOL 270
Tim Kristian Lefdal, Ingri Kristine Bø, Rakel Standal Rege

HVORFOR BRUKER VI FORSØKSDYR?

Dyreforsøk har vært viktig for medisinsk forskning og utvikling, og flere av medisinene vi bruker i dag er et resultat av dyreforsøk.

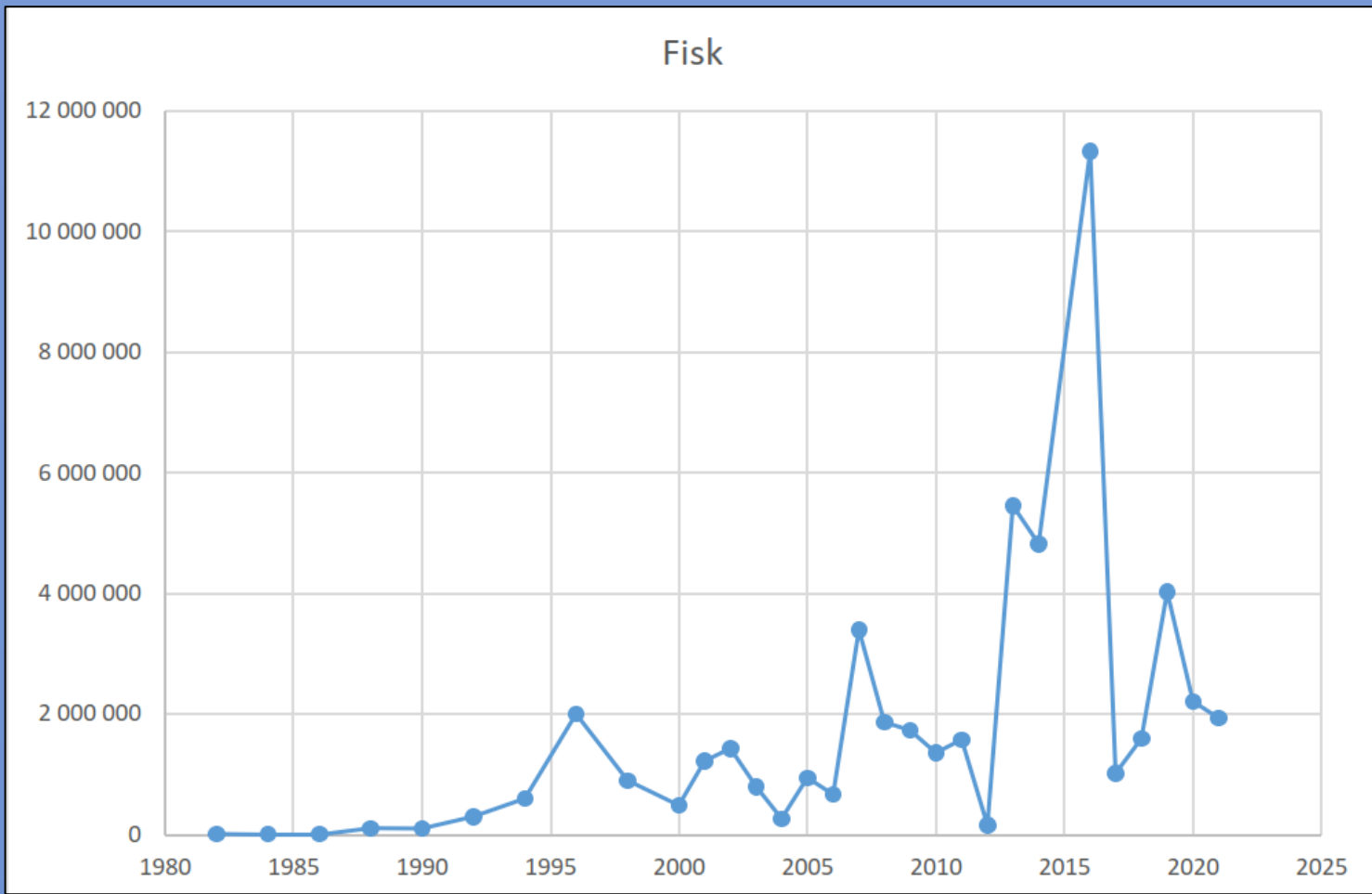
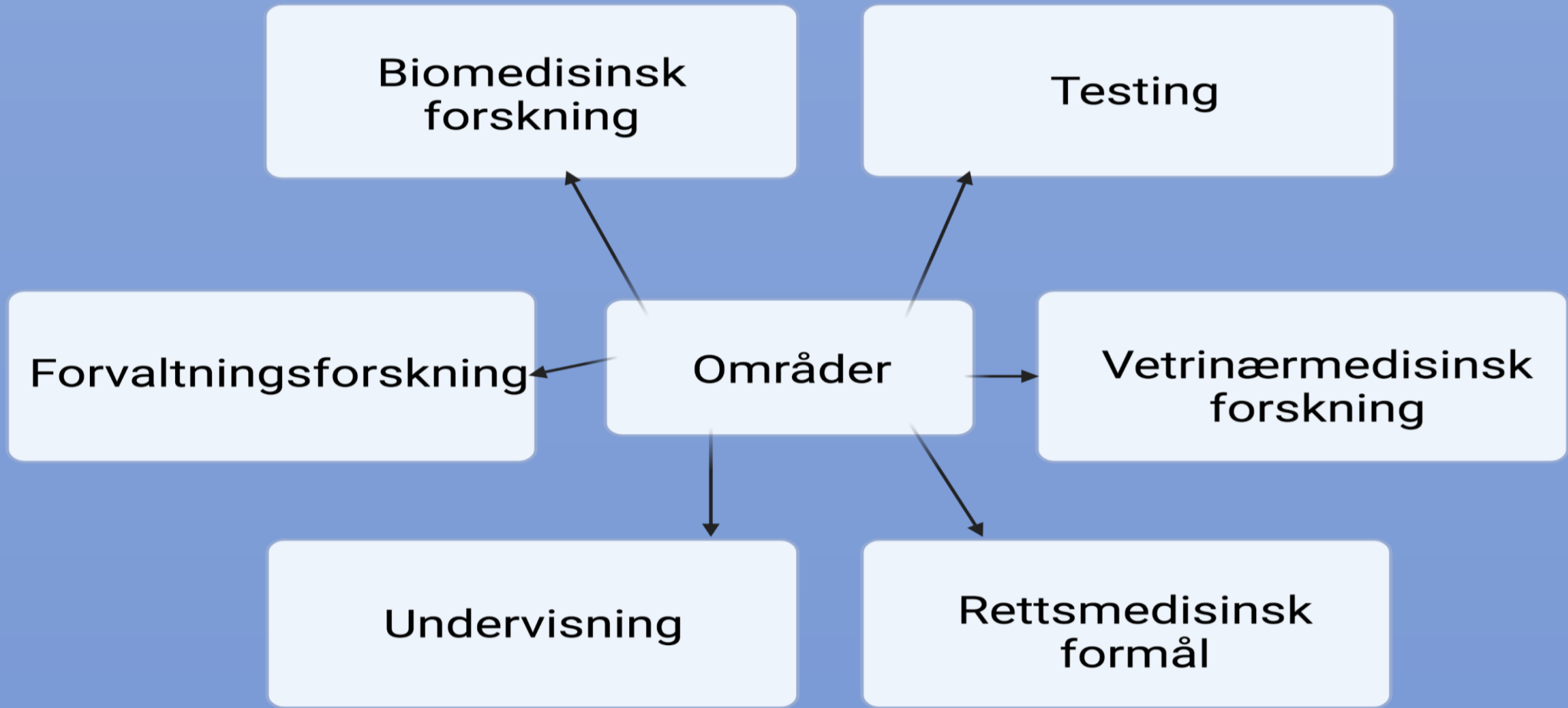
Europaparlamentet har vedtatt en lov som krever at dyreforsøk skal erstattes av alternative metoder når de er tilgjengelige. Dermed er første skritt til å fase ut dyreforsøk tatt. Her i Norge ligger vi på topp i å bruke forsøksdyr.

To av grunnprinsippene i medisinsk forskning på mennesker er: Forsøkspersoners interesser alltid må gå foran samfunnets interesser, og at en ikke skal utføre forsøk på grupper som ikke selv har nytte av forskningen. Bruk av dyr som middel til medisinske forskningsformål bryter som regel med begge disse prinsippene. Samfunnets interesser går foran forsøksdyrenes interesser, og til formål som dyrene selv ikke får fordel av.

Grafene er hentet fra Norecopas rapport om antall dyr som ble brukt i forsøk i fra 1982 til 2021.

HVOR ER DET MULIG Å KUTTE UT DYR?

BRUK AV DYR

Området det forskes mest på er kreft, og de mest dødelige og utbredte sykdommene. Andre områder der det brukes forsøksdyr:

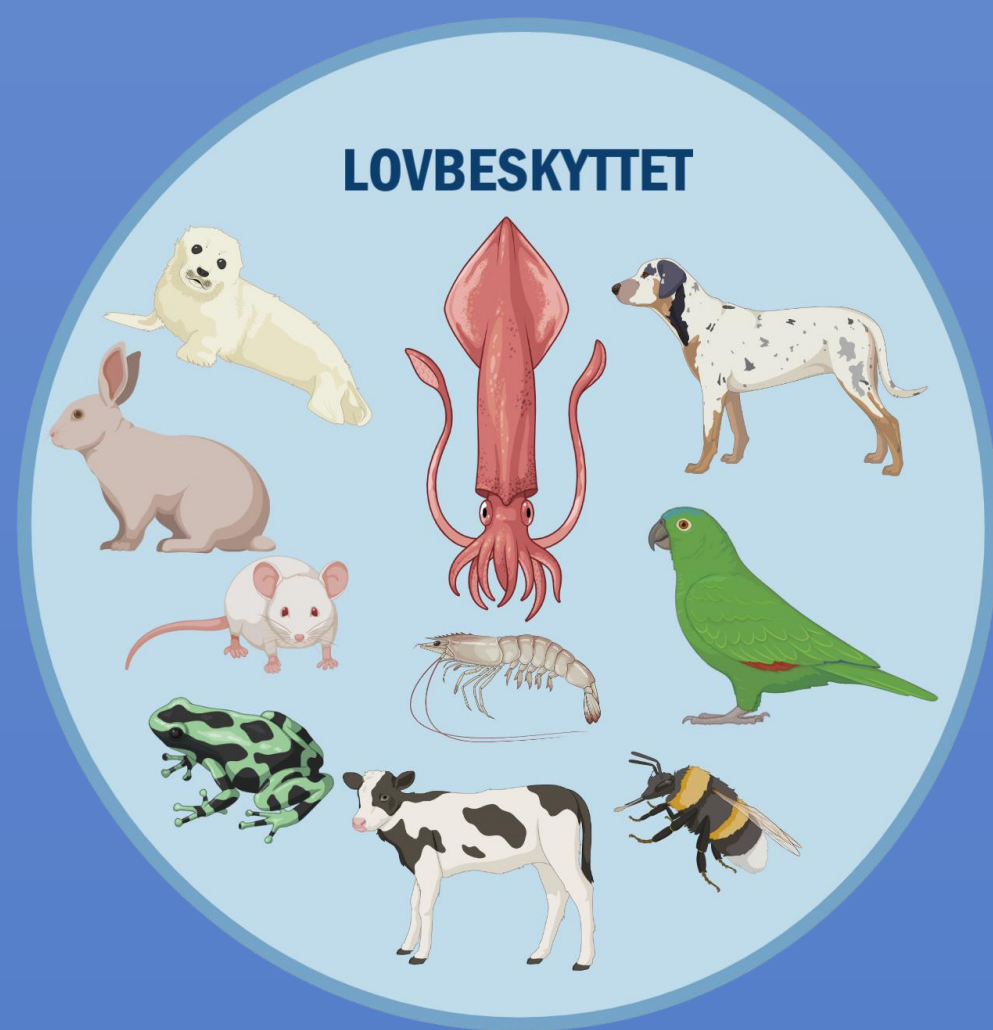
- Smitteforsøk
- Sykdomsdiagnostikk
- Stressforskning
- Forvaltning av truede dyre arter
- Samspillet mellom dyr og miljø

Alle planlagte forsøk på dyr må godkjennes av Nasjonalt utvalg, men de dyrene som ikke er beskyttet av regelverket må ikke dokumenteres.

ALTERNATIVE METODER

Bruk av dyr til for eksempel undervisning vil kunne bli byttet ut med kuntige modeller i fremtiden. Andre alternativer som kan bli tatt i bruk kan være:

- Organoider (miniorganer)
- Celle kulturer
- Frivilige mennesker, in vivo (i kroppen) eller ex vivo (utenfor kroppen) teknikker
- Ulike modeller (data eller kunstig)
- Avansert avbildning

NOE Å TENKE OVER

Hvorfor er noen dyr lovbeskyttet og andre ikke? Hvorfor har forskjellige dyr ulik verdi?

Er det etisk riktig å holde dyr i sterile forhold til bruk i forskning?

Er det riktig å benytte dyr som middel i forskning til menneskelige formål?

Er det riktig å bruke dyr til forsøk når det ikke er sikkert at effekten vil være den samme på mennesker?

3R Replacement (Erstattning) Reduction (Redusering) Refinement (Forbedring)

KILDER:

- 'Alternativer til dyreforsøk - Dyrevernalliansen fakta'. 2021. Dyrevernalliansen (blog). 20 January 2021. <https://dyrevern.no/dyreforsok/alternativer-til-dyreforsok/>.
- Jakobsen, Siw Ellen. 2021. 'EU vil fase ut forsøksdyr fra forskningen'. 26 October 2021. <https://forskning.no/dyreforsok-forskningsetikk-forskningsmetode/eu-vil-fase-ut-forsoksdyr-fra-forskningen/1926773>.
- 'Nytten av dyreforsøk'. n.d. Universitetet i Bergen. Accessed 7 November 2022. <https://www.uib.no/fg/dyreavdelingen/66056/nyttent-av-dyreforsok>.
- OUS, Mieke Louwe K. G. JEBSEN SENTER FOR BETENNELSESFORSKNING VED UIO OG INSTITUTT FOR INDREMEDISINSK FORSKNING VED. 2016. 'Dyreforsøk er fortsatt nødvendig'. 24 January 2016. <https://forskning.no/dyreforsok-forskningsetikk-kronikk/dyreforsok-er-fortsatt-nodvendig/1169428>.
- 'Statistikk'. n.d. Accessed 7 November 2022. <https://norecopa.no/no/lovverket/statistikk>.
- Ursin, Lars. 2020. 'dyreforsøk – medisinsk etikk'. In Store medisinske leksikon. http://sml.snl.no/dyrefors%C3%B8k_-_medisinsk_etikk.